

Садловська Юлія Петрівна, *магістрантка 1 курсу,*
Рудейчук Світлана Володимирівна, *к.е.н., доцент,*
доцент кафедри обліку та фінансів

СИСТЕМА ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА ПОВ'ЯЗАНИХ З ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ

Розглянемо порядок систематизації інформації, що пов'язана з трудовими ресурсами, в системі рахунків бухгалтерського обліку та звітності підприємств за стадіями управління ними. Відповідно до етапів управління трудовими ресурсами першою групою витрат, які виникають у підприємства на шляху досягнення стратегічних цілей діяльності, є витрати на формування ефективної команди однодумців, виконавців рішень. Залежно від шляху формування персоналу підприємство несе різні витрати, які по-різному відображаються на рахунках бухгалтерського обліку та узагальнюються у різних статтях звітності. У цілому можна виділити два суб'єкти, які займаються питанням формування штату працівників: кадрові служби підприємств та рекрутингові агентства. Однак практика засвідчує, що підприємства набирають працівників за змішаною моделлю, використовуючи водночас як послуги власної кадрової служби, так і сторонніх агенств. Необхідність звернення до спеціалізованих організацій прямо пропорційна рівню кваліфікації залучених працівників та терміновості заміщення вивільнених робочих місць.

Відповідно до п. 18 П(С)БО 16 «Витрати» [1] витрати на формування персоналу є складовою загальногосподарських витрат, тому їх облік на підприємствах здійснюють на рахунку 92 «Адміністративні витрати».

При вивченні кореспонденцій рахунків та порядку узагальнення інформації у фінансовій звітності ми абстрагувалися від питань оподаткування операцій, акцентуючи увагу винятково на порядку облікового відображення понесених підприємством витрат на формування штату працівників.

Бухгалтерський облік витрат на формування персоналу у складі адміністративних витрат та відсутність ведення аналітики значно ускладнює виокремлення їх із загальної сукупності витрат діяльності, унеможливорює проведення аналітичних досліджень, спрямованих на виявлення впливу обсягу понесених витрат на показники діяльності підприємства. З метою підвищення рівня аналітичності облікових даних витрати на формування трудових ресурсів пропонуємо відображати на окремому синтетичному рахунку 99 «Витрати на формування трудових ресурсів» з подальшою деталізацією інформації за категоріями працівників та підвидами витрат:

- 1) 99.1 «Витрати на формування управлінського персоналу» – 99.1.1 «Витрати на підбір, найм та відбір персоналу»; 99.1.2 «Витрати на первинну професійну підготовку працівників»;
- 2) 99.2 «Витрати на формування промислово-виробничого персоналу» – 99.2.1 «Витрати на підбір, найм та відбір персоналу»; 99.2.2 «Витрати на первинну професійну підготовку працівників»;

- 3) 99.3 «Витрати на формування непромислового персоналу» – 99.3.1 «Витрати на підбір, найм та відбір персоналу»; 99.3.2 «Витрати на первинну професійну підготовку працівників».

При реалізації такого підходу витрати відобразатимуться за дебетом рахунку 99 «Витрати на формування трудових ресурсів» у кореспонденції з кредитами рахунків: 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» (у разі використання послуг рекрутингових агентств та інших сторонніх організацій при наборі, відборі та первинному навчанні персоналу); 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» (при нарахуванні заробітної плати співробітникам, зайнятих підбором та первинною підготовкою новоприйнятих працівників) та 65 «Розрахунки за страхуванням» (при нарахуванні єдиного соціального внеску на заробітну плату працівників, що займаються підбором кадрів). Протягом звітного періоду витрати на формування трудових ресурсів накопичуватимуться за дебетом рахунку 99, а в кінці звітного періоду списуватимуться в дебет субрахунку 791 для визначення результату операційної діяльності підприємства.

Бухгалтерський облік витрат на формування трудових ресурсів відповідно до наведених вище рекомендацій не призведе до зміни порядку визначення результатів операційної діяльності підприємства та не вплине на кінцеву розрахункову величину його доходу. Натомість ведення відокремленого обліку витрат у розрізі аналітичних рахунків формуватиме інформаційну базу для проведення досліджень, що з використанням методів економіко-математичного моделювання дасть змогу оцінити ефективність вкладень у формування персоналу та його професійну підготовку. Вихідна аналітична інформація слугуватиме орієнтиром при коригуванні планів щодо залучення робочої сили для визначення оптимальних способів формування трудового колективу та ефективності витрачених підприємством коштів на підбір працівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" П(С)БО(16). [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-16>
-

**Загоруйко Олена Михайлівна, магістрантка 1 курсу,
Стефанків Оксана Михайлівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів**

БЮДЖЕТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ЙОГО ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЕЛЕМЕНТИ

У сучасних умовах істотно зростають роль і значення управлінських рішень, що приймаються на всіх рівнях влади і управління в області бюджетних відносин. Управління бюджетом має особливе значення в силу своєї важливості.

Саме тут зосереджуються найбільші фінансові потоки держави. Від того, як вибудована ця система управління, залежить фінансова основа державності і